

Deventer, 4 maart 2022

Onderwerp: Energiearmoede

Geachte heer, mevrouw,

Wij, de bestuurders van de G40 steden, richten ons tot u omdat wij ons grote zorgen maken over het effect dat de stijgende energielasten heeft op onze inwoners. Signalen die we krijgen (van zowel inwoners en ketenpartners) zijn steeds vaker schrijnend en voorbodes van dreigende schuldenproblematiek. Daarnaast zien we dat de huidige maatregelen niet voldoende zijn om deze problematiek op te lossen.

Het CBS gaat op basis van een gemiddeld verbruik uit van een stijging van gemiddeld 1.700 euro op jaarbasis. Dat is bijna een verdubbeling van de huidige energielasten en exclusief de maatregelen die het Rijk heeft afgekondigd. Maar ook als de 400 euro aan belastingcompensatie en de eenmalige compensatie (voor lage inkomens) van 200 euro in mindering wordt gebracht, resteert een verwachte gemiddelde stijging van 1.100 euro. Voor inwoners met een laag inkomen is dit een stijging die zij niet kunnen opvangen.

Als gemeenten krijgen we die signalen van inwoners (of hulpverleners) dagelijks binnen. Voorbeelden waarbij de energienota is verdubbeld en de keuze gemaakt moet worden om óf de energienota of de huurnota te betalen. Ook zien we nu inwoners die voorheen geen ondersteuning van de gemeente nodig hadden maar nu wel een beroep moeten doen op ondersteunen. Dit is bijvoorbeeld de groep werkende armen. Deze groep woont niet altijd in een sociale (huur) woning, heeft een inkomen net boven de bijstandsgrens en kon tot nu toe net rondkomen. De enorme stijging van de energieprijzen kunnen zij echter niet opvangen en zij hebben ook niet de middelen om hun huizen te verduurzamen om zo de energielasten te beperken. Daarmee dreigt de groep inwoners met financiële problemen alsmaar groter te worden.

Met de beschikbare rijksmiddelen (BZK) voor de aanpak Energiearmoede kan voor de doelgroep op de langer termijn energiebesparing worden gerealiseerd. Deze middelen geven gemeenten mogelijkheden hen te ondersteunen bij het verduurzamen van hun woning en zo het energieverbruik structureel te doen dalen. Dat levert echter pas na de genomen duurzaamheidsmaatregelen een besparing op in het verbruik. En lost het probleem van de sterk verhoogde energierekening, op dit moment niet op.

Als gemeente proberen we mee te denken of financiële ondersteuning te bieden. Maar de juridische en financiële mogelijkheden hierin zijn beperkt. Want "is bijzondere bijstand mogelijk, gezien het om algemene kosten gaat?" En afstemmen van de bijstandsuitkering is juridisch gezien een optie, maar kan grote financiële gevolgen hebben voor gemeenten. Bovendien duurt het al een te lange tijd om de energiecompensatie voor de lage inkomens te organiseren, terwijl onze inwoners deze compensatie (zij het veelal onvoldoende) nu nodig hebben.

En toch doen we al het mogelijke omdat we weten wat de impact is op onze inwoners. Wat financiële zorgen met de inwoner doen en in welke neerwaartse spiraal hij of zij terecht kan komen. Bovendien, als we niets ondernemen is de kans groot dat de inwoner in de financiële problemen geraakt. En dat (en eventuele schuldhelpverlening in de toekomst) willen we koste wat koste zien te voorkomen.

En dat wat nodig is, is meer dan een tijdelijke regeling of een eenmalige compensatie. Een structurele en duurzame oplossing is nodig om energiearmoede tegen te gaan en bestaanszekerheid te waarborgen.

Daarom onze dringende oproep om met ons het gesprek aan te gaan hoe we deze problematiek in gezamenlijkheid kunnen aanpakken. Want de verantwoordelijkheid als het gaat om het verstevigen van de bestaanszekerheid en het tegengaan van energiearmoede is er een van ons samen.

We zien uw uitnodiging voor een gesprek graag tegemoet,

Namens de G40-steden,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'R.S. de Geest', with a large, stylized initial 'R'.

Wethouder R.S. de Geest
Gemeente Deventer
Vorzitter Themagroep Armoede en Schulden

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'C.J.M. Dortmans', with a large, stylized initial 'C'.

Wethouder C.J.M. Dortmans
Gemeente Helmond
Vorzitter Sociale Pijler